

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Pihlíkové a soudkyň JUDr. Jarmily Růžkové a JUDr. Taťany Pánkové v právní věci žalobce [redacted], IČ [redacted] se sídlem ve [redacted], okres [redacted], zastoupeného [redacted], advokátem se sídlem v [redacted], proti žalovaným 1. [redacted], narozenému [redacted], bytem ve [redacted], zastoupenému [redacted], advokátem se sídlem v [redacted] a 2. [redacted], IČ [redacted] se sídlem v [redacted], zastoupenému [redacted], advokátem se sídlem v [redacted] - [redacted], o určení vlastnického práva k nemovitostem podle § 18 odst. 1 z.č. 428/2012 Sb., o odvolání žalovaných proti rozsudku Okresního soudu v Tachově ze dne 1.12.2016 č.j. 3 C 248/2015-113

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se m ě n í tak, že se žaloba z a m í t á .

II. Žalobce je povinen zaplatit 1. žalovanému na nákladech řízení částku 13.552,- Kč a na nákladech odvolacího řízení částku 11.776,- Kč, vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám [redacted], advokáta se sídlem v [redacted], [redacted].

III. Žalobce je povinen zaplatit 2. žalovanému na nákladech řízení částku 13.552,- Kč a na nákladech odvolacího řízení částku 8.531,- Kč, vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám [redacted], advokáta se sídlem v [redacted] - [redacted], [redacted].

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně určil, že žalovaný č. 2) je vlastníkem parcely dle KN č. ■■■■■ - orná půda o výměře 305.461 m² v k.ú. ■■■■■, obec ■■■■■, nově vytvořené geometrickým plánem č. ■■■■■ ze dne 27.4.2011 z parcely ■■■■■ zapsané na LV č. ■■■■■ u Katastrálního úřadu pro ■■■■■, katastrální pracoviště ■■■■■, odpovídající parc. č. ■■■■■ – role dle PK v k.ú. ■■■■■ (výrok I), žalovanému č. 2) uložil povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 26.500,20 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II) a dále rozhodl, že ve vztahu žalobce a žalovaného č. 1 nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (výrok III). Z provedených důkazů dovedl, že žalobce je aktivně legitimován k podání shora uvedené žaloby, neboť je právním nástupcem původního vlastníka a je tedy osobou oprávněnou podle § 3 z.č. 428/2012 Sb.) Dále dospěl k závěru, že právnímu předchůdci žalobce byly odňaty pozemky bez náhrady a stát porušil ust. § 29 zákona o půdě, když předmětné nemovitosti prodal žalovanému č.1. Konečně dovedl, že ani dobrá víra prvního žalovaného při uzavření kupní smlouvy s druhým žalovaným nebrání vyhovění žalobě. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalovaní včas odvolání, v němž vytýkali soudu prvního stupně nesprávné posouzení věci.

První žalovaný namítal, že parc. č. ■■■■■ role, dle PK, měla mít výměru 3.705 m², za tohoto stavu by parcela ■■■■■ v majetku odvolatele měla být uplatněným nárokem žalobce dotčena maximálně v rozsahu 1,2 % plochy. Dovedl, že napadené rozhodnutí je nevykonatelné, když není specifikováno, v jakém konkrétním rozsahu se určuje žalovaný č. 2 vlastníkem části parcely KN ■■■■■, v jaké konkrétní části je pozemek dotčen nárokem církve. Tím soud zasáhl zásadním způsobem bezdůvodně do práv odvolatele. Tvrdil, že celkovou dobou řízení včetně řízení před katastrálním úřadem je dotčena celá parcela ■■■■■ a odvolatel bude fakticky omezen v dispozici s ní a vystaven nejistotě ohledně vlastnického práva. Tím by bylo postupem soudu porušeno právo odvolatele vyplývající z čl. 11 LZPS ČR. Poukázal dále na rozhodnutí ÚS ČR, zejména rozhodnutí Pl. ÚS 71/04 a rozhodnutí velkého senátu NS č. 31 Cdo 353/2016 chránící vlastníka, který nabyt do 31.12.2013 nemovitosti v dobré víře v zápis v katastru nemovitostí. Poukázal na kupní smlouvu, uzavřenou s druhým žalovaným, který ho čl. VI smlouvy ujistil, že uzavření smlouvy nic nebrání. Konečně poukázal na skutečnost, že právní předchůdce žalobce měl sporný pozemek získat směnou nejdříve v roce 1950, pokud se vůbec prokáže, že ke směně skutečně došlo. Žalobce také nedoložil, že došlo k výkupu sporného pozemku, podle názoru odvolatele měl žalobce uplatnit restituční nárok na pozemky dotčené výměrem ONV ■■■■■ ze dne 30.6.1949 a nikoliv na p. č. ■■■■■-role dle PK, u které nebylo doloženo, že by se jí uvedené rozhodnutí mělo týkat, neboť se týká pouze pozemkového vlastnictví ve vložce č. ■■■■■, když žalobce nedoložil žádné rozhodnutí ohledně pozemkové vložky č. ■■■■■, na které měly být zapsány pozemky, které měly být předmětem žalobcem tvrzené směny. Výkaz směn není důkazem vlastnického práva ani skutečnosti, že ke směně skutečně došlo, když žalobcem předložená kopie neobsahuje potřebné náležitosti, signaci příslušného úřadu, označení úřadovny národního pozemkového fondu a katastrální území a zpochybnil také, zda je o skutečnou kopii úřední listiny. Konečně uzavřel, že žalobcem předložené rozhodnutí ONV ve ■■■■■ z 30.6.1949, týkající se knihovní vložky č. ■■■■■ nemá s předmětem sporu nic společného. Také ze zápisu o navrhované úpravě přidělu nelze vyvozovat závazné právní závěry a žalobce tak nedoložil realizaci tvrzené směny. Nesouhlasil dále ani s výrokem o nákladech řízení, neboť

soud prvního stupně měl ve vztahu k němu postupovat podle § 143 o.s.ř. Navrhl proto, aby odvolací soud napadené rozhodnutí změnil, žalobu v celém rozsahu zamítl a nově rozhodl o nákladech řízení.

Druhý žalovaný v opravném prostředku zdůraznil, že neporušil ust. § 29 zákona o půdě, neboť před uzavřením smlouvy s prvním žalovaným vycházel ze sdělení Katastrálního úřadu pro [REDAKCE] ze dne 10.5.2011 č. Nem PFČR: [REDAKCE], který potvrdil, že nemovitost, které se měla smlouva týkat, nebyla v majetku církve. Před převodem vlastnického práva byl také dodržen postup, kterým měla být zajištěna ochrana vlastnického práva církví. Za tohoto stavu považuje druhý žalovaný závěr soudu prvního stupně o porušení ust. § 29 zákona o půdě za nesprávný. Nelze proto přičítat k tíži žalovaných žádné pochybení, k nabytí vlastnictví došlo v dobré víře, když ani důkazy předložené žalobcem k prokázání nároku nejsou dostatečné. Dovedil dále, že soud prvního stupně při posuzování dobré víry vycházel z překonané judikatury Ústavního soudu, které se v odůvodnění rozhodnutí dovolává. Konečně namítal, že soud prvního stupně se vůbec nezabýval dobrou vírou prvního žalovaného v zápis v katastr nemovitostí a dovedil, že tím byla porušena ústavně zaručená práva žalovaného č. 1, který právem spoléhal na správnost postupu státu při převodu nemovitosti. Žalobce je navíc v souladu s bodem č. 39 plenárního nálezu NS ČR chráněn tím, že sledovaného účelu lze dosáhnout alternativními prostředky. Dále namítal vady řízení před soudem prvního stupně, neboť podle jeho názoru ve výměru ONV [REDAKCE], na jeho základě měla být žalobci odňata p.č. [REDAKCE], není tato parcela vůbec uvedena a nebylo tvrzeno ani prokázáno, že k odnětí došlo bez náhrady. Nesouhlasil ani se závěrem soudu prvního stupně, že nebylo třeba intabulace, když tento princip byl účinný až do 31.12.1950 a za tohoto stavu žalobce nikdy vlastnické práva k předmětným nemovitostem nenabyl. V předloženém výkazu směn chybí datum, označení nabyvatele. Také výměr ONV [REDAKCE] uvádí, že předmětem výkupu jsou nemovitosti uvedené v knihovní vložce č. [REDAKCE], která v řízení nebyla předložena. Protože se soud prvního stupně nevypořádal s námitkami žalovaných, považuje odvolatel napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Nesouhlasil dále ani s výrokem o nákladech řízení, když soud prvního stupně vycházel pouze z vyjádření žalobce, který náhradu nákladů proti prvnímu žalovanému nepožadoval, ač měl vycházet z výsledků sporu. Navrhl, aby odvolací soud buď napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, nebo rozsudek soudu prvního stupně změnil, žalobu zamítl a druhému žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobce ve vyjádření k odvolání žalovaných navrhl potvrzení napadeného rozsudku. Zdůraznil, že judikatura restituční nároky pokládá za nároky primární, jejich prosazení ospravedlňuje i zásah do již provedených majetkových přesunů, neboť opačný výklad by blokační ustanovení chránící restituenty činil bezcenným. Dovedil, že v souzené věci nebyly zjištěny zcela výjimečné okolnosti zvláštního zřetele, aby bylo namíste v dané věci upřednostnit uživatele pozemku před jeho historickým vlastníkem, nadaným restitučním nárokem. Poukázal na rozhodnutí NS ČR ze dne 3.11.2016 sp. zn. 28 Cdo 2497/2016, podle něho výjimečné suspendování blokačních účinků nemůže odůvodnit fakt, že se na protiprávním nakládání s historickým majetkem církve podílely subjekty veřejnoprávní povahy, ani postup katastrálního úřadu.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu odvolání žalovaných napadené rozhodnutí podle § 212 a § 212a) o.s.ř., přihlédl k obsahu spisu, důvodům odvolání a dospěl k závěru, že odvolání žalovaných je důvodné.

Na souzený případ dopadá ust. § 18 z.č. 428/2012 Sb. Bylo proto na žalobci, aby prokázal, že je osobou oprávněnou k uplatnění nároku podle citovaného zákona a způsobem nevzbuzujícím pochybnosti doložil nejen, že je právním nástupem původního vlastníka, ale také, že jeho právní předchůdce byl vlastníkem nemovitosti, která je předmětem sporu a že k odnětí nemovitosti došlo bez náhrady. Dále bylo povinností žalobce, aby prokázal, že k převodu vlastnického práva k předmětnému pozemku na žalovaného č. 1 došlo v rozporu s ust. § 29 zákona o půdě.

Žalobce v žalobě tvrdil, že jeho právní předchůdce byl vlastníkem přídělů č. ■■■, a to pozemku p.č. PK ■■■ v k.ú. ■■■. Tuto skutečnost nedoložil rozhodnutím o tomto přídělě ani výpisem z pozemkové knihy. Pouze tvrdil, že na základě výměru ONV ■■■ ze dne 30.6.1949 č.j. ■■■ pozbyl právní předchůdce žalobce vlastnické právo k uvedenému pozemku. Prokázal, že vlastníkem 305.461 m² pozemku ■■■ je podle výpisu z katastru nemovitostí první žalovaný, na kterého přešlo vlastnické právo kupní smlouvou, uzavřenou s druhým žalovaným 22.12.2011 s právními účinky vkladu ke dni 21.02.2012, tedy na účinnosti ust. § 29 zákona o půdě. K důkazu vlastnického práva však předložil toliko zápis sepsaný na MNV ve ■■■ dne 22.7.1950 o provedení závěrečných přidělových prací v k.ú. ■■■, v němž je zmíněn návrh na směnu cca 1 ha. Dodnes však žalobce nedoložil výpis z pozemkové knihy vl. č. ■■■, podle které snad byl právní předchůdce žalobce vlastníkem pozemku, o jehož restituci v tomto řízení jde. Doložil pouze téměř nečitelnou listinu výkazu směn, která není opatřena datem ani není patrné, který orgán tento výkaz pořídil. Za tohoto stavu závěr soudu prvního stupně o tom, že žalobce jako právní nástupce původního vlastníka prokázal existenci vlastnického práva k předmětnému pozemku a současně i tvrzení, že ohledně celého pozemku došlo k pozbytí vlastnického práva bez náhrady, je závěrem, který nemá oporu v provedeném dokazování. I kdyby bylo prokázáno vlastnické právo žalobce k předmětnému pozemku i skutečnost, že k odnětí vlastnického práva došlo bez náhrady, pak není najisto postaveno, zda došlo k plánované směně pozemku a v kladném případě, v jakém rozsahu. Nelze pominout, že první žalovaný byl v době převodu vlastnického práva k pozemku, zapsanému na LV č. ■■■ ujištěn druhým žalovaným, že převodu nebrání žádná skutečnost, druhý žalovaný před uzavřením kupní smlouvy provedl veškerá potřebná šetření za účelem zjištění, zda převodu předmětného pozemku nebrání blokační ustanovení § 29 zákona o půdě. Druhý žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když před uzavřením kupní smlouvy vyzval eventuální původní vlastníky, aby upozornili na případné budoucí nároky. Konečně nelze pominout, že žalovaný č. 1 je v tomto řízení, které běží od prosince 2015, výrazně omezován ve výkonu vlastnického práva v nakládání s p.č. ■■■, zapsanou na LV č. ■■■, ač zatím neurčitý nárok žalobce představuje ve vztahu k výměře 305.461 m² jen prakticky 1% jím řádně nabytého majetku. Takový postup znamená mimořádný zásah do vlastnického práva prvního žalovaného, který je v rozporu s ústavním pořádkem. Protože soud prvního stupně vycházel z jiného právního názoru, nezbylo odvolacímu soudu, než napadené rozhodnutí podle § 221 odst. 1 o.s.ř. změnit a nedůvodnou žalobu zamítnout.

S ohledem na změnu rozsudku musel odvolací soud znovu rozhodnout o nákladech za řízení před soudem prvního stupně a dále i o nákladech odvolacího řízení (§ 224 odst. 1, 2 o.s.ř.).

Žalobce nebyl v řízení úspěšný, stíhá ho proto povinnost nahradit žalovaným účelně vynaložené náklady řízení. Ty sestávají u každého z žalovaných za řízení před soudem prvního stupně z odměny za 4 úkony právní služby po 2.500,- Kč a 4 režijní paušály po 300,- Kč, tedy 11.200,- Kč, dále mají žalovaní právo na 21% DPH z uvedené částky, tj. 2.352,- Kč,

celkem tedy činí náklady za řízení před soudem prvního stupně u prvního i u druhého žalovaného částku 13.552,- Kč, která je splatná k rukám jejich zástupců, a to v souladu s ust. § 149 odst. 1 o.s.ř.

V odvolacím řízení vzniklo prvnímu žalovanému právo na náhradu nákladů za 2 úkony právní služby za odvolání a účast při odvolacím jednání po 2.500,- Kč, dva režijní paušály po 300,- Kč a 21% DPH ze součtu uvedených částek tj. 1.176,- Kč, a dále i za zaplacený soudní poplatek z odvolání v částce 5.000,- Kč, celkem tedy představují náklady za řízení před odvolacím soudem částku 11.776,- Kč, která je také splatná k rukám zástupce prvního žalovaného. Protože při vyhlášení napadeného rozsudku se odvolací soud dopustil zřejmé nesprávnosti, když nezohlednil soudní poplatek z odvolání, napravil tuto nesprávnou postupem podle § 164 o.s.ř. v písemném vyhotovení rozhodnutí.

Druhému žalovanému náleží odměna za 2 úkony právní služby po 2.500,- Kč, dva režijní paušály po 300,- Kč, náhrada za cestovné osobním automobilem [REDAKCE] SPZ [REDAKCE] za cestu z [REDAKCE] do [REDAKCE] a zpět v celkové částce 1.453,- Kč, tj. 7.053,- Kč zvýšenou o 21% DPH 1.481,- Kč. Náklady odvolacího řízení tedy činí celkem 8.531,- Kč, která je splatná ve shodě s ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. k rukám zástupce druhého žalovaného.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí je možno podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu v Tachově. Dovolání je přípustné za předpokladu, že dovolací soud dospěje k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

V Plzni dne 22.02.2017

**JUDr. Jaroslava Pihlíková, v.r.
předsedkyně senátu**

Za správnost vyhotovení:
Pavla Švihoříková